

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

незначно впливає на ЦОГ-1, що зменшує ризик розвитку побічної дії. Мелоксивет розчин для ін'єкції застосовували внутрішньом'язево в дозі 2,5 мл на 100 кг маси тіла тварин, що відповідає 0,5 мг мелоксикаму на 1 кг маси тіла.

За тваринами спостерігали протягом 30 діб, проводячи копрологічні дослідження на виявлення яєць гельмінтів на 10 та 30 добу після введення препаратів, щоденні клінічні за загально прийнятою методикою та гематологічні дослідження до проведення досліду та на 30 день по тому. Через десять днів після лікування інвазованість тварин значно змінилась.

Через 30 днів тварини оздоровились від інвазії. У дослідних тварин покращився загальний стан, вони активніше вживали корм та мали адекватну поведінку. Показники температури, дихання та серцебиття були у межах норми.

Проведені дослідження засвідчили високу ефективність широкоспектрового антигельмінтика лерафену в комплексі з НПЗП мелоксиветом, щодо статевозрілих трематод та їх личинок.

В подальшому необхідно включити у протокол лікування жовчогінні засоби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко Н.В. Комплексне лікування великої рогатої худоби за фасціольозу./ Н.В. Авраменко., Н.В. Козій., Р.В. Шаганенко., В.С Шаганенко. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2019. № 2. С. 46–52.
2. Поляков Н.В. Фасціольози / Н.В. Поляков, В.В. Роміх, В. Е. Поляков.- К.: *Педіатрія*. - 2016. - № 2.- С. 167–171.
3. Зінчук О.М. Фасціольоз людини: труднощі діагностики та лікування./ О.М. Зінчук, О.О. Зубач, Л.С. Гжегоцька, А.Т.Чикайло та ін. *Львівський медичний часопис. ACTA MEDICA LEOPOLIENSIA*. - 2011. - Т. 17. - № 4. - С. 684.
4. Бродовський В. А. Ветеринарно-санітарна оцінка м'яса і субпродуктів отриманих від забою великої рогатої худоби ураженої фасціольозом і дикроцеліозом. *Науковий вісник ЛНУВМБТім. С. З. Гжицького*. -Т. 17. - № 1 (61). - Ч. 2. 2015. - С. 220–225.
5. Harbir Singh Arora, Jocelyn Y Ang Fascioliasis Updated: Jul 17, 2023 Medscape. Infectious Diseases Sections. Parasitic Infections / Trematode Infection / Chief Editor: Russell W Steele (англ.)
6. Joseph Adrian L Buensalido, Anna Flor G Malundo, Marja Arcangel Bernardo-Buensalido *Intestinal Flukes Treatment & Management* Updated: Sep 20, 2023. Medscape. Drugs & Diseases. Infectious Diseases (Chief Editor: Michael Stuart Bronze)

УДК 636.09:615.33:619

КАЛЬКОВЕЦЬ Д.І., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ

Антибіотикорезистентність набуває все більшого поширення і стає великою проблемою у лікуванні тварин та людей. Для того щоб вирішити цю проблему необхідно звернути на неї увагу з боку ветеринарної медицини та вжити певні заходи для зменшення використання антибіотиків.

Ключові слова: Антибіотики, резистентність, стійкість бактерій, нераціональне вживання антибіотиків, альтернативи антибіотикотерапії.

Основний текст. Антибіотикорезистентність – це стійкість бактерій до антибактеріального препарату, який має їх знищити [1]. Антибіотикорезистентність мікроорганізмів є глобальною проблемою громадського здоров'я, безпеки харчових продуктів, що набула критичного рівня у світовому масштабі. Вагомою причиною виникнення антибіотикорезистентності є безконтрольне та надмірне застосування протимікробних препаратів (антибіотиків) у тваринництві та рослинництві, зокрема, з метою стимуляції росту [2].

Є кілька причин можливого виникнення резистентності мікроорганізмів до антибіотиків. У першу чергу, вона розвивається через безвідповідальне ставлення до прийому препаратів[3]. Неконтрольоване та неправильне призначення ліків “ навчас ”

бактерію боротись з тим чи іншим класом антибіотиків. Припинення курсу препаратів після покращення стану хворого також може спровокувати резистентність. Якщо лікування не довести до кінця, існує можливість того, що певна кількість бактерій виживе.

Із кожним роком зростає рівень використання антибіотиків у тваринництві та рослинництві. Головною загрозою для здоров'я вважають не антибіотики у продуктах тваринного походження, а саме стійкі бактерії, що у ньому є. Низький рівень вакцинації як тварин так і людей у країні збільшує кількість використаних антибіотиків для лікування хвороб. Цього можна уникнути, якщо дотримуватись календаря щеплень. Наступна причина — це відсутність нових антибіотиків. Створення цих препаратів дуже дороге. Часто для виробників ліків це не прибутково, адже видатки на розробку антибіотика можуть перевищувати майбутній заробіток. Навіть після вдалого тестування препарату тривалість його дії буде обмежена коротким періодом в часі, що також зменшить прибуток. Неналежний інфекційний контроль в лікувальних закладах, а також відсутність гігієни та антисанітарія також можуть вважатися причинами антибіотикорезистентності.

Формування резистентності завжди зумовлено генетично, шляхом набуття бактеріальною клітиною нової генетичної інформації або зміни експресії власних генів [4]. Передавати ці гени стійкості мікроорганізми можуть горизонтально за допомогою плазмід.

Тварини приймають багато антибіотиків. Не так багато, як раніше, але цифри все ж вражають. Антибіотики застосовуються у тваринництві з двох головних причин [5]. Перша – це лікування бактеріологічних захворювань та попередження епідемій. Сьогодні хвороби, такі як свиняча холера, трихінельоз чи особливо заразна плевропневмонія великої рогатої худоби, трапляються рідко і відповідно не несуть суттєвих витрат як було раніше. Але тварини далі хворіють, частіше – на респіраторні й гастроентерологічні захворювання, мастити та артрити. Ці хвороби лікуються антибіотиками, що непогано. Проблема радше полягає у масовому лікуванні. На великих виробництвах ніхто не стане лікувати окрему курку чи свиню. Зареєструвавши спалах захворювання серед певної групи тварин, антибіотики «призначають» всім. Так тварини отримують набагато більше цих сполук, ніж потребують.

Друга причина – це посилення росту тварини. Думки вчених все ще різняться на рахунок того як саме це відбувається. Цілком імовірно, що ростостимулювальні антибіотики позитивно впливають на зростання тварин частково тому, що пригнічують захворювання.

Від продуктів тваринного походження, зокрема через м'ясо, певну частину популяції бактерій, які резистентні до певного антибіотика, може отримати і людина. Бактерії можуть потрапити в організм людини кількома способами:

- 1) якщо людина з'їсть заражене м'ясо, що не пройшло належну термічну обробку;
- 2) якщо людина з'їсть овочі чи фрукти, які контактували з ґрунтом чи водою, куди скидали відходи заражених тварин;
- 3) якщо людина контактуватиме з твариною та її відходами, а після цього не помие руки.

Певні автори пропонують використовувати антибіотикотерапію як крайні міри. Лікування має зводитись до профілактики інфікування тварини сторонньою мікрофлорою. Прикладами альтернатив використання антибіотиків є такі засоби як: вакцини, фіто сполуки, пре- та пробіотики, ферменти, органічні кислоти, ефірні олії, фітобіотики, модифікатори рубця для жуйних, управління стресом, збалансоване харчування, гігієна та профілактика [6].

Вакцини є потужною стратегією запобігання інфекційним захворюванням, і, таким чином, можуть бути багатообіцяючим засобом запобігання виникненню резистентності.

Фітосполуки: Ці препарати проявляють антимікробну активність широкого спектра, можуть служити ідеальною альтернативою антимікробних речовин.

Пробіотики можуть бути використані для відновлення балансу кишкової мікрофлори, що може допомогти запобігти розвитку інфекцій.

Пребіотики є не перетравними волокнами, які служать їжею для корисних бактерій у кишечнику, тоді як пробіотики є живими бактеріями, які можуть колонізувати кишечник.

Ферменти можуть бути використані для поліпшення травлення та засвоєння поживних речовин, що може допомогти зміцнити імунну систему тварин.

Органічні кислоти можуть бути використані для зниження рН у шлунку та кишечнику, що може допомогти запобігти росту патогенних бактерій.

Ефірні олії можуть бути використані для своїх антимікробних властивостей.

Фітобіотики це рослинні екстракти, які можуть бути використані для поліпшення здоров'я тварин. Модифікатори рубця можуть бути використані для зміни складу мікрофлори рубця, це допоможе поліпшити травлення та засвоєння поживних речовин. Стрес негативно впливає на імунну систему тварин, тому важливо забезпечити тваринам спокійне та комфортне середовище.

Збалансоване харчування є важливим для підтримки здоров'я тварин та їхньої імунної системи.

Дотримання належних гігієнічних практик та профілактичних заходів може допомогти запобігти поширенню інфекцій.

Отже, на проблему антибіотикорезистентності необхідно звернути увагу, надати розголосу серед людей особливо тих, які мають домашніх та сільськогосподарських та прийняти певні міри щодо її вирішення. Тільки за дотримання усіх правил використання антибіотиків можна зменшити ймовірність виникнення резистентності у бактерій до них.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL:<https://phc.org.ua/news/poyasnyuemo-chomu-antibiotikorezistentnist-seryozna-zagroza-dlya-lyudstva>
2. URL:<https://solotvyn.if.ua/derzhspozhyvsluzhba/antibiotykorezistentnist-vazhlyva-problema-sogodennya/>
3. URL:<https://www.bsmu.edu.ua/blog/antibiotykorezistentnist-vyklyk-suchasnosti/>
4. URL:<http://www.mif-ua.com/archive/article/42745>
5. URL:<https://kunsht.com.ua/articles/kozhnij-kurci-po-pigulci-yak-vikoristovuyut-antibiotiki-u-tvarinnictvi>
6. URL:<https://www.vetfactor.com/ua/news/12-alternativnikh-strategii-zapobigannya-antimikrobnoi-rezistentnosti-dlya-vrkh/>

УДК 639.09:615.21:577.152

ПОЛІШЕВСЬКА Н.А., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ КОФЕЇНУ НА ТВАРИН

Кофеїн, стимулюючи центральну нервову систему, використовується у ветеринарії для лікування депресивних станів, стимуляції дихання та серцевої діяльності. Він діє як антагоніст аденозинових рецепторів, що сприяє збудженню та підвищенню активності нейронів. Використання кофеїну потребує обережності, зокрема у тварин з серцево-судинними захворюваннями та порушеннями метаболізму.

Ключові слова: кофеїн, видові чутливості, дозування, вплив на організм.

Кофеїн є ксантиновим алкалоїдом, що стимулює центральну нервову систему (ЦНС) та має широкий спектр впливу на організм. Він міститься у таких рослинах, як:

- Кава (*Coffea arabica*, *Coffea canephora*) – зерна використовуються обмежено, можливе застосування кофеїнових екстрактів у лікуванні депресивних станів.

- Чай (*Camellia sinensis*) – листя містить теанін, який дещо пом'якшує вплив кофеїну, але застосовується рідко.

- Кола (*Cola acuminata*, *Cola nitida*) – горіхи джерело кофеїну та теоброміну, може використовуватися у стимуляційних засобах.